

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatvs
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Cap. 17. Quaratione diffidens sibi possit fiduciam collocare in operibus
bonis, & intercessionem Sanctorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59574)

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 162

adici nil a què efficax esse ad gratiam pro- 54. in Cas
merendam, retinendam, recuperandam,
quàm si omni tempore coram DEO in-
ueniaris non alium sapere, sed timere.
Beatus homo qui semper est pauidus. Prover. 28.

CAPVT XVII.

Quatenus homo diffidens sibi, omnibusque
creaturis possit fiduciam collocare in
operibus bonis, & intercessio-
ne sanctorum.

DIVINAE scripturæ sententiæ &
dogmata, quia ab eodem aucto-
re infallibilis veritatis, nimirum
Deo, sunt profectæ, si rectè intelligantur
magnam habent inter se consensionē.
Pari ratione habet & doctrina hactē-
nus à nobis ex scripturis tradita; etiam-
si quædam sententiæ in speciem illi re-
pugnare videantur, vti videbimus. Sã-
cti patres nunc docent omnem fiduci-
am à nobis collocandam in DEO, nunc
aiunt in sola eius misericordia & cle-
mentia fidendum, & diffidendum nõ
bis, viribusque nostris, & omnibus re-
bus creatis. Sic tradit sacra scriptura, sic
canit Ecclesia alloquens deum in qua-
dam oratione, *Familiam tuam, quasias*

H 5
mss

Dom 1. post
Ephiph.

mus Domine, continua pietate custodi
ut qua in sola spe gratia caelestis inmit-
tur, tua semper profectioe muniatur. Et
in alia oratione. Adeste, Domine suppli-
cationib⁹ nostris, ut qui nostra iustitia fi-
ducia nō habemus, eius qui tibi placuit
precib⁹ adiuuemur. Deinde cū dicit scri-
ptura in me tantū auxiliū inuē: cū mo-
net Psalmista, ne confidamus in filiis
hominum: cum Isaias & Ieremias pro-
phetae sancti loquuntur de peccatis, qui-
bus affligit Deus confidentes in semet-
ipsis: cum S. Paulus hortatur, ut spem
collocemus omnem in Deo viuo, quid
aliud volunt, quā omnem fiduciam
in solo Deo defigendam.

Os. 13.

Psal 145.

Isa. 30.

Hier. 17.

1. Tim. 26.

CÆTERVM alibi eadem diuina
Scriptura docet opera bona in se
esse digna vita æterna, & per illa speran-
dam esse beatitudinē nostrā, sic pro-
sus, ut spes nostra inanis sit futura, si
eius quā per talia media illā sperarem⁹.
Ecclesia quoque à spiritu sancto docta
hortatur nos, ut cōmendemus nos o-
rationibus sanctorū, tā in celo, quā in
terra degentiū. Quæ certē fieri nequeūt
nisi aliquo modo cōfidamus & in hor-
nis

nis operibus, & Sāctorum meritis. RESPONDEO, opera bona duobus modis considerari posse: semel, vt sunt propria hominis, & à libera eius voluntate profecta. quo sensu nequaquam fas est nobis in illis fidere. & eodem sensu arguit s. Paulus eos qui in suis operibus cōfidūt & de iisdem gloriātur Et Christus inutiles appellat seruos etiā si fecerint omnia quæ illis sunt præcepta. Item u possunt cōsiderari opera bona, quatenus à diuina gratia sūt profecta, per quā Spiritus sanctus habitare dicitur in iustorū cordibus; & quatenus cōmunionē habet cū meritis Christi. Iustini, qui opera illa faciunt sunt uia Christi mēbra. Deniq; quaten⁹ sūt dona Dei, & sine diuino eius auxilio nō fiunt. Et hoc sensu dicimus nos debere primò & principaliter cōfidere in Deo. secundariò autē in nostris bonis operib⁹, sicut fecit s. Paul⁹ dicēs: Bonū certamē certauī, cur sū certū mē, fidē seruauī, in reliquo rōpō sicut est mibi corona iustitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa die iustus iudex. Et alibi. Qui reddidit unicuiq; secundum opera eius. Eodem modo possumus iustos duobus modis cōsiderare.

H o Primo,

Rom 9 &
11. Luc. 17.
S. Tho. 22.
q 2, n. 1. ad
3.
Vegam. C.
Trid. 2. 25. c.
18. & de
Iustif. q 4.

2. Tim. 4.
Rom 2.
Psalm. 16.

ERA
custodi
inmitt
iatur. Et
suppl
stitia
placuit
dicat sci
cu mo
in filij
ias pro
nis, qui
semet
vt spem
io, quid
duciam
diuina
torum
specta
te prot
aras, ut
rarem?
docta
nos ora
iam in
equat
in ho
nis

285 TRACTATUS DE VERA

Roem. 17.

Primo, ut sunt homines, & secundum facultates eorum naturales, & hoc modo non confidimus in illis, imò maledictus dicitur apud prophetam, qui hoc sensu in homine confidit. Secundo, quatenus sunt amici DEI, & gratia gloriæq; diuinæ participes; & hoc modo principaliter quidem in Dei misericordia, secundario verò confidere possumus in sanctis iam in celo regnantibus, & in iustis adhuc in terra degentibus.

*Reg. in C
Trid. c. 18.*

QUANTUM & hoc diligenter notandum est, confidere in bonis operibus, quatenus à gratia DEI manant, & dona DEI sunt, atque item confidere in sanctis, ut sunt amici DEI, vel qui DEVS illis tanquam instrumentis vitur in nobis iuuauit, est confidere in ipso DEO, eiusque subsidijs, quare & salua ac illibata manent dicta diuinæ scripturæ antè illata, quibus asseritur, in solo DEO fiduciam collocandam non in rebus creatis. Sicut enim qui homines amant purè propter Deum, & in creaturis letantur propter Deum, dicuntur verè amare solum DEUM, sic dum confidimus in re creata, qua-

genus

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 166

tenus est à Deo mota, vel instrumen-
tum Dei, verè dicimur in solo Deo cõ-
fidere.

ADHÆC sapientes viri & spiritu *veg. in C.*
Dei afflati monent: quamvis modo iã *Trid. l. 15.*
dicto licitum sit fiduciam ponere in o- *ca. 18.*
peribus bonis, quæ in gratia Dei facta
esse probabili coniectura arbitramur,
securius tamen esse ad effugiendam
omnem superbix speciem, & ad pro-
merendam yberiozem Dei misericor-
diam, omnium obliuisci meritorum
atque integrè omnem fiduciam collo-
care in mera Dei pietate & clementia,
ac CHRISTI Domini nostri meritis. Sic
enim & Ecclesia facit in quibusdam o-
rationib, Nam in Canone Missæ his v-
titur verbis. *Intra quorum sanctorum Dom. 2. ad.*
consortium non a stimator meriti, sed ve. in secreta.
nia quasumus largitor admitte. Et in a-
lia Oratione. Placare, quasumus, Demi-
ne, humilitatis nostra precibus et hostijs:
& ubi nulla suppetunt suffragia meri-
torum, tuis nobis succurre prasidijs.
Quas phrasès vsurpat Ecclesia procul-
dubio, non vt deroget iustorum meri-
tis, quæ docet esse necessaria, & gloria
æterna digna, sed vt indicet securius
esse

esse sectari humilitatem, & memoria bonorū operum nostrorū seposita, omnia reuocare ad diuinā pietatem & misericordiam, à qua profecta sunt omnia nostra bona & merita.

HANC doctrinā, quam hactenus tradidimus, ad cōplectendū diffidentiam nostri, tradidit quoq; Cōcilium Tridētinum; quod, postquā declarauit bona opera iustorum virtute Christi esse vitæ æternæ meritoria, & iusticiam, quā iustus habet, etiam si sit iusticia ipsius,

C. Triid. s. c.
86.

verè eius animæ inhærens, non esse ab ipso, sed à Deo per Christi merita, adiungit hæc verba: *Neg. verò illud ostendendum quod licet bonis operibus in seipsis literis tanta tribuantur: absque tamen, ut Christianus homo in seipso vel confidat, vel gloriatur, Et non in Domino, cuius tanta est erga omnes homines bonitas, ut eorū velit esse merita, quæ sunt ipsius dona.*

Quod diximus autem de operibus bonis in gratia factis, & de sanctis, possumus dicere de quocunq; medio humano, ut diffidamus de ijs quatenus ab industria humana tunc profecta; quatenus verò à Deo tanquam instrumenta quædam

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 168

quædam sunt assumpta aliquo modo
in ijs confidamus, quia hæc confidētia
reuocatur ad eā quæ in solo Deo collo-
catur. Ratio huius doctrinæ est, quod
spes, quæ vera virtus est, niti debeat
fundamento solido, vt certò suum cõ-
sequatur effectũ, & fiat, quod A poste-
lus dicit, *Spes nõ confundit*, hoc est, non
permittit hominem frustra aliquid spe
rare: at omnia media humana, qua ho-
minis sunt, nec firma sunt & stabilia,
nec certam efficacitatem habent, spe-
ciatim in effectis tam sublimibus, vt in
acquisitione solidarum virtutum, ea-
rumq; incremento. Itaque secundum
hãc cõsiderationē nõ potest in illis cõ-
fidere, vti dictũ est. Hoc enim, inquit
S Augustinus, esset confidere in men-
dacio & vanitate, & maledictioni Dei
se subijcere. *Omnis enim homo, teste*
scriptura, mendax. Quatenus vero De-
us vitur medijs humanis tãquam in-
strumentis ad operandum nostram sa-
lutem; magnam soliditatem habent &
efficaciam, eosque effectus certò cõse-
quuntur, ad quos Deus illa ordinãrit, &
hac ratione possumus in ijsdem fidu-
ciam collocare.

Rom. 5.

Aug. in ps.
36. & ep.
52 psal. 30.
Psal. 115.
Eccl. 1.

VNDE

3. Tho. 22. Vnde difertè S. THOMAS scribit; nō
 q. 25. a. 1. viruperari eos, qui confidunt in homi-
 Bann. 22. nibus tanquam Dei instrumentis &
 q. 18. a. 4. ministris. Vbi notandum est, non solum
 iustos, sed etiam peccatores diuina gra-
 tia destitutos posse eiusmodi fiduciam
 vsurpare, hoc est, verè confidere, quod
 beneficio bonorum operum, quæ di-
 uina opitulante gratia fecerunt, libera-
 ti sint à multis malis, & parandi per-
 pñitiam ad obtinendam remis-
 sionem peccatorum, & gratiam amif-
 sam recuperandam. Cuius ratio est,
 quod æquè peccatoribus ac iustis, vt
 promissa, ita etiam parata sint auxilia
 diuina, si ad Deum conuerti voluerint.

8. Tho. in
 14. dist. 15.
 q. 1. a. 3. q. 4.

HÆC ergo sit huius tractatus con-
 clusio, vt si veras & solidas virtutes af-
 sequi velimus, & in earum studio in-
 dies proficere, ac salutem æternam pro-
 mereri, ex animo nobis ipsis, nostrisque
 viribus diffidamus, omnemque fidu-
 ciam deinceps in omnipotentiam mi-
 sericordiamque Dei, ac merita Christi
 Domini nostri conijciamus: quæ no-
 bis nunquam subtrahetur, si diuinum
 auxilium orationibus, bonorumque
 operum exercitijs impetremus. Hæc
 enim

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 170

enim est voluntas Dei, sanctificatio no *1. Thes 4*
stra. Et hoc est quod vult Deus, omnes *1. Tim. 2.*

saluos fieri, & neminem perire. Hoc
auxilium diuinum efficaciam præbere
debet omnibus conatibus & operibus
nostris, hoc per quoduis medium ope-
rari potest salutem nostram, hoc in o-
mnibus precibus & actionibus nostris
imploramus dicentes cum regio pro-
pheta David. *Leuaui oculos meos in mō* *Psalm. 120.*

tes, hoc est, in cœlum, unde veniet
Auxilium mihi. Auxilium meū
à Domino, qui fecit cœ-
lum & terram.

TRA